

Dumonda Bisculm Jörg concernent gruppas da gieu: pretensiuns e sustegn

Il sector da la promoziun ed assistenza tempriva d'uffants ha er en il chantun Grischun ina gronda impurtanza. Ina Strategia per la promoziun tempriva 2022 – 2025 è vegnida elavurada cun la finamira d'infurmar, da sensibilisar e da mussar, co che la promoziun tempriva po e duai vesair ora.

En questa strategia hai num: «En il model directiv vegn il champ da la promoziun tempriva numnà explicitamain sco mesira centrala per l'entir svilup d'uffants. Promoziun tempriva è favuraivla a l'interacziun d'assistenza, educaziun e furmaziun en il sector entaifer ed ordaifer la famiglia ed è uschia ina contribuziun centrala a favur da l'egualitad da las schanzas, la participaziun, la promoziun da la sanadad, la prevenziun ed il svilup da tut ils uffants.»

Ina purschida impurtanta che vegn gia utilisada da fitg bleras famiglias, èn las gruppas da gieu. Questas gruppas pon vegnir frequentadas durant in pèr uras ina u pliras giadas per emna. En il center stattan emprimas experientschas ordaifer il context da la famiglia, il contact cun uffants da la medema vegliadetgna ed uschia il barat social e linguistic. Gruppas da gieu na dastgan ins betg scumbigliar cun famiglias dal di u cun canortas d'uffants, che porschan p.ex. in'assistenza durant l'entir di e ch'èn suttamessas ad ina procedura d'admissiun.

Gruppas da gieu èn savens l'emprima instituziun ch'uffants frequentan. Ellas preparan ils uffants per entrar en scolina. Ellas n'èn betg suttamessas ad in'obligaziun communal u chantunala da dumandar ina permissiun e na survegnan per il solit betg in sustegn finanziel, persunal u structural dal maun public. L'Uffizi dal servetsch social dal Grischun recumonda unicamain tschertas prescripziuns che las gruppas da gieu duessan resguardar.

En la resposta a la dumonda Tenchio il mars 2018 ha la Regenza descrit gruppas da gieu sco suonda: «Purschidas sco gruppas da gieu èn purschidas nunbirocraticas che vegnan savens installadas e manadas en moda autonoma. Questas purschidas n'èn per regla betg primarmain destinadas a la tgira d'uffants sco tala, mabain plitgusch a la socialisaziun prescolara dals uffants. La purschida è savens limitada a paucas uras per emna. Tenor la pratica da blers onns, che vegn er applitgada en la gronda part dals chantuns, na tutgan questas purschidas betg sut l'art. 13 al. 1 lit. b da l'Ordinaziun davart il piazzament d'uffants per la tgira e l'adopziun resp. sut l'art. 14 da la Lescha davart ils uffants confidads e na dovran perquai betg ina permissiun. Quai na vala dentant betg, sch'ina gruppa da gieu metta a disposiziun la medema purschida sco ina canorta d'uffants; en quest cas stuess la purschida vegnir qualifitgada sco tala.»

E vinavant (tar la dumonda b): «La Regenza è pronta d'examinar ils proxims 2 onns – en concordanza cun la OPUA e cun la Lescha davart ils uffants confidads – ils criteris che valan per l'obligaziun da dumandar ina permissiun.»

Las sutsegnadras ed ils sutsegnaders fan las suandantas dumondas a la Regenza:

1. Tge posiziun han gruppas da gieu en la Strategia chantunala per la promoziun tempriva?
2. Tge enconuschientschas ha purtà l'examinaziun dals criteris per l'obligaziun da permissiun, ch'era vegnida annunziada en l'intervenziun Tenchio (2018)?
3. Controllescha il chantun, sche las purschidas da las gruppas da gieu observan las uras d'assistenza ed il dumber da las sequenzas d'assistenza per emna?
4. È la Regenza pronta da procurar, ch'i vegnia statui en l'avegnir in'obligaziun da dumandar ina permissiun per «gruppas da gieu» cun ina purschida da tgira extendida e che tschertas pretensiuns da qualitat e disposiziuns da surveglianza valian er per quellas?
5. Vesa il chantun la pussaivladad da sustegnair finanzielmain gruppas da gieu, e tge pretensiuns, p.ex. areguard la legislaziun, èn necessarias per quai?

Cuira, ils 17 da zercladur 2026

Bisculm Jörg, Collenberg, Saratz Cazin, Atanes, Bachmann, Bardill, Baselgia, Biert, Bischof, Cahenzli-Philipp, Danuser (Cuira), Das, Degiacomi, Dietrich, Furger, Gansner, Gartmann-Albin, Gianelli, Heim, Hoch, Kaiser, Kienz, Kreiliger, Mani, Mazzetta, Müller, Nicolay, Preisig, Rageth, Rutishauser, Said Bucher, Schläpfer, Zaugg-Ettlin, Zindel